Protestantse Kerk
Classis Fryslân

Minsken fan ‘e wei

Nieuwsbrief van de classis
Jaargang 2026
Nummer 7

‘Werp je brood uit over het water,
want je vindt het later weer terug.
Zaai in de morgen,
en laat in de avond je hand niet rusten.
Want je weet niet of het zaad
de ene of de andere,
of elke keer ontkiemen zal.’
(Prediker 11:1 en 6, NBV21)

Werkt het ook?
Kerkmensen zijn creatief. Op bezoek bij kerkenraden hoor ik vaak enthousiast vetellen over mooie initiatieven waar doorgaans goed over is nagedacht. Die ideeën vertel ik natuurlijk ook graag door aan weer andere kerkenraden, met nog een paar van mijn eigen vondsten daarbij. Dat zijn van die mooie momenten: de moede ogen van de ambtsdragers gaan weer stralen als zo’n nieuwe mogelijkheid ter tafel komt. Maar dan komt die vraag die al dat licht dadelijk weer dooft. Het is een heel begrijpelijke en voor de hand liggende vraag en daarom wordt ie ook keer op keer weer gesteld: ‘Werkt het ook?’ Doorgaans wordt dit met louter goede bedoelingen naar voren gebracht en toch: het vuur wordt gedoofd voor het goed en wel is opgevlamd. Het enthousiasme is weg: na ‘Werkt het ook?’ werkt het niet meer.

Onder dak
Een recent voorbeeld is de Actie Onderdak. U heeft er ongetwijfeld wel ergens over gelezen: op initiatief van de Raad van Kerken stellen lokale kerkelijke gemeenten woonruimte beschikbaar voor statushouders uit een AZC. De actie is opgezet in samenwerking met negentien kerkgenootschappen, ministerie, INLIA en COA. De opvang is voor maximaal drie maanden en vaak is er ook al zicht op waar de mensen daarna terecht kunnen. Maar door de actie kan het gezin al drie maanden eerder gaan wonen in die omgeving. Daardoor kan de inburgering eerder beginnen en met al die kerkelijke vrijwilligers om hen heen ook in een hartelijke sfeer. Het is voor deelnemende gemeenten dus ook een oefening in gastvrijheid. Maar werkt het ook?
Een journalist appte me hoeveel kerken er in onze classis al meedoen en welke dat zijn. Logisch: een journalist zoekt nieuws en namen, aantallen en andere feiten zijn daar heel geschikt voor. Maar helaas: ik moest hem het antwoord schuldig blijven. Van de organisatie hoorde ik dat er inmiddels zo’n 140 serieuze aanmeldingen zijn, plus nog eens zo’n 100 vragen van gemeenten die hierover nadenken. Maar waar precies, dat konden ze niet delen. Dat was niet alleen omdat het over mensen gaat die niet altijd geholpen zijn met media-aandacht, maar ook omdat het trajecten zijn waarvan je nooit weet waar het uitkomt. Zo was er het voorbeeld van een kerk die graag mee wilde doen, maar waar de burgerlijke gemeente al had voldaan aan haar verplichtingen van de spreidingswet. Mooi van dat gemeentebestuur natuurlijk, maar jammer voor die kerk. En zo zijn er nog wel meer voorbeelden.
Actie Onderdak is dus zo’n beekje om vol goede moed je brood op uit te strooien: je ziet later nog wel waar je het vindt. Tot eind december kan ook uw gemeente nog meedoen!

Ambulant Jeugdwerker
Nog recenter voorbeeld is de ambulant predikant voor het jeugdwerk, waar onze werkgroep Jeugd & Kerk al jaren naar zoekt. Financiën, regelgeving en krapte op de arbeidsmarkt waren obstakels waar ze allemaal omheen moesten werken. Nu lijkt het erop dat de kogel eindelijk door de kerk is: het is

Scriba: Hanneke Dijkstra | 0512-363548 | scriba@classisfryslan.nl
Classispredikant: ds. Riemer Praamsma | 06-58013225 | r.praamsma@protestantsekerk.nl

gelukt! Maar of het ook werkt? Jeugdwerk op zich is al zaaien: je helpt jongeren een klein eindje verder op hun weg, maar ziet doorgaans niet waar die uitkomt. Daar heb je ook niets over te zeggen: de jongere zelf maakt z'n keuzes, meer of minder beïnvloed door de wereld om hem heen. Zelfs het begin is onzeker: je kunt je jeugdwerk nog zo goed neerzetten, meedoen of niet staat elke jongere vrij. En dan die ambulante kracht: die gaat werken in meerdere gemeenten tegelijk, net waar er jeugd en werk voor hem is. Juist ook waar maar weinig jeugd is, willen we die niet in de kou laten staan. Vraagt u het projectplan maar op, dat staat als een huis. Maar verder: 'Je weet niet of het zaad de ene of de andere, of elke keer ontkiemen zal.'

Beleidsplan
In ons beleidsplan staan deze en andere zaken natuurlijk netjes verwoord. Elke gemeente en elke classis heeft zo'n plan. Vaak wordt daar ook veel energie in gestoken en ziet het er prachtig uit! Maar vraag niet of het werkt. Op bezoek bij een kerkenraad haal ik er vaak een vraag uit, en meestal kijkt men mij dan wat wazig aan. 'Ik las het in uw beleidsplan', zeg ik en dat gelooft men dan maar. Een beleidsplan belandt vaak in een la. Maar is zo'n donkere la ook niet precies de plek waar het kiemen kan?

Predikant en Pastor
De afgelopen weken hebben meer dan driekwart van onze kerkenraden uitgebreid studie gemaakt van de geplande kerkordewijzigingen rond het ambt van predikant. Dat was geen gemakkelijke klus! Er kwamen veel uitgebreide reacties en een kleine commissie heeft geprobeerd om daar de hoofdlijnen uit te halen. Bij het verschijnen van deze brief heeft de classicale vergadering die inmiddels besproken en haar inbreng verwoord, zodat de synode daar in april weer mee verder kan.
Hoe het afloopt?
Uit de reacties werd zondermeer duidelijk dat we in Fryslân het onderscheid tussen predikant en predikant – pastor niet helder vinden: wat doet de één en wat doet de ander? We hopen natuurlijk dat ergens tussen nu en april dat onderscheid beter wordt uitgewerkt, maar eenvoudig zal dat niet zijn. En als de synode het dan wel aanneemt, moeten wij er vanaf 1 januari 2028 mee aan het werk. Gaat het ons helpen? Er hebben echt heel kundige mensen naar gekeken. En minstens zo belangrijk: we hebben er met alle kerkenraden naar gekeken. Moeten we het dus maar wagen dan? Het is als met het strooien van broodkruimels: je weet nooit welke vogels er op af zullen komen.

Samenwerking
'Ik kan me voorstellen dat het wel spannend is', zie ik gisteravond nog bij een kerkenraad van een gemeente die samen zou gaan met een buurgemeente. 'Ja, maar je krijgt er ook heel veel voor terug', was het antwoord. En dat hoor je vaker. Je weet dat natuurlijk niet van tevoren. Je kunt blijven steken in een eindeloos gehakketak van 'wij deden dat anders' en 'jullie ook altijd', maar om eerlijk te zijn hoor ik dat vaker als angst dan als realiteit. De meeste gemeenten zijn blij wanneer ze de last kunnen delen. En werkelijk enthousiast worden ze wanneer er uit de chemie tussen beiden iets nieuws blijkt te ontstaan: het werkt! Maar van tevoren weet je dat niet…

Kerkelijk bureaus
Er komt steeds meer zicht op de mogelijkheid van een gemeenschappelijk kerkelijk bureau. Maar of het gaat lukken? Neem contact op met de VKB als uw college de enquête nog niet heeft ingevuld.

Het hoeft niet te werken
Hoe degelijk je alles ook voorbereidt en hoe hard je ook werkt, succes is niet te plannen. Misschien kan dat wel in andere sectoren van het leven, al heb ook daar m'n twijfels bij: ook de boer weet bij het zaaien nog niet hoe de oogst zal zijn. In de kerk kan het in elk geval niet: we werken met levend materiaal waarvoor geen dag hetzelfde is. Het maakt natuurlijk wel uit wat we doen en hoe we dat doen, al is het maar om het gevoel dat het aan ons niet heeft gelegen. En gaat het goed, dan danken we bescheiden de hemel. Onze taak blijft beperkt: doe goed en zie niet om.

Op hoop van zegen
Mocht u ook wat brood uit willen werpen op het water, bijvoorbeeld door gastvrijheid te oefenen met de Actie Onderdak, door mee te doen met het project van Jeugd & Kerk, of door samenwerking met de buurgemeenten aan te gaan – stuurt u me dan een mailtje voor uitgebreidere informatie. Of vraagt mij of onze scriba naar ons nieuwe beleidsplan: we sturen het u graag, al was het om te ontkiemen in uw la.

Op hoop van zegen!

Met hartelijke groet,

ds. Riemer Praamsma
uw classispredikant